

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2016**

Katowice, 28 kwietnia 2017

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016.....	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	12
1. Oświadczenie o zgodności.....	12
2. Podstawa sporządzenia.....	12
3. Zmiany zasad rachunkowości.....	12
4. Podstawy konsolidacji.....	14
5. Połączenia jednostek gospodarczych.....	14
6. Wartość firmy.....	14
7. Waluty obce.....	15
8. Leasing.....	15
9. Świadczenia pracownicze.....	15
10. Ujmowanie przychodów.....	16
11. Koszty działalności operacyjnej.....	16
12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	17
13. Przychody i koszty finansowe.....	17
14. Koszty finansowania zewnętrznego.....	17
15. Podatki.....	17
16. Nieruchomości inwestycyjne.....	18
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	18
18. Wartości niematerialne.....	19
19. Utrata wartości.....	19
20. Zapasy.....	20
21. Odpisy aktualizujące wartość zapasów.....	20
22. Instrumenty finansowe.....	21
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	21
24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	21
25. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	21
26. Kapitały własne.....	22
27. Rezerwy.....	22
28. Kredyty bankowe.....	22
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.....	23
30. Instrumenty pochodne.....	23
31. Rachunkowość zabezpieczeń.....	23
32. Zysk przypadający na jedną akcję.....	23
33. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.....	24
34. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	24
35. Ważne oszacowania i osądy.....	24
36. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.....	25
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY.....	26

4.	SEGMENTY OPERACYJNE.....	27
5.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	28
6.	KOSZTY ZATRUDNIENIA.....	28
7.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE.....	29
8.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	30
9.	PODATEK DOCHODOWY.....	30
10.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	31
11.	DYWIDENDY.....	31
12.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	31
13.	WARTOŚĆ FIRMY.....	32
14.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	33
15.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	35
16.	JEDNOSTKI ZALEŻNE.....	36
17.	ZAPASY.....	36
18.	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	37
19.	POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE.....	38
20.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	38
21.	KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE.....	38
22.	KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	39
23.	KREDYTY I POŻYCZKI.....	40
24.	ZABEZPIECZENIA USTANOWIONE NA MAJĄTKU GRUPY.....	42
25.	PODATEK ODROZCZONY.....	43
26.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	44
27.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	45
28.	KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE.....	45
29.	REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	45
30.	REZERWY POZOSTAŁE I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE.....	49
31.	INSTURMENTY FINANSOWE.....	50
32.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM.....	52
33.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	52
34.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	57
35.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	58
36.	PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	60
37.	WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU ZA ROK 2016.....	60
38.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	61
39.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSU.....	61
40.	INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	62

WYBRANE DANE FINANSOWE

	Rok 2016	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2015
	PLN	PLN	EUR	EUR
Przychody netto ze sprzedaży	298 845	310 134	68 297	74 110
Zysk z działalności operacyjnej	25 359	34 047	5 795	8 136
Zysk netto za okres sprawozdawczy	20 600	38 154	4 708	9 117
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	36 414	33 148	8 322	7 921
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(7 561)	(20 561)	(1 728)	(4 913)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(16 808)	(13 794)	(3 841)	(3 296)
Przepływy pieniężne netto razem	12 045	(1 207)	2 753	(288)
Aktywa razem	378 241	378 549	85 498	88 830
Zobowiązania długoterminowe	69 513	30 135	15 713	7 071
Zobowiązania krótkoterminowe	39 196	99 097	8 860	23 254
Kapitał własny	269 532	249 317	60 925	58 505
Kapitał zakładowy	96 300	96 300	21 768	22 598
Liczba akcji na dzień bilansowy (w szt.)	96 300 000	96 300 000	96 300 000	96 300 000
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	96 300 000	96 300 000	96 300 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą	0,21	0,40	0,05	0,09
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą	0,21	0,40	0,05	0,09
Wartość księgową na jedną akcję	2,80	2,59	0,63	0,61
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję	2,80	2,59	0,63	0,61

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2016 (odpowiednio za rok 2015) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca.
Kurs ten za rok 2016 wyniósł 1 euro = 4,3757 zł i odpowiednio za rok 2015 wyniósł 1 euro = 4,1848 zł.
- pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.
Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2016 roku 1 euro = 4,4240 zł; na 31 grudnia 2015 roku 1 euro = 4,2615 zł

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Za okres	Za okres
		01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	3	298 845	310 134
Koszt własny sprzedaży	5	(234 170)	(243 610)
Zysk brutto na sprzedaży		64 675	66 524
Koszty sprzedaży	5	(5 208)	(5 281)
Koszty zarządu	5	(29 664)	(31 341)
Pozostałe przychody operacyjne	7	1 934	7 520
Pozostałe koszty operacyjne	7	(6 378)	(3 375)
Zysk z działalności operacyjnej		25 359	34 047
Przychody finansowe	8	1 095	955
Koszty finansowe	8	(2 771)	(2 140)
Zysk przed opodatkowaniem		23 683	32 862
Podatek dochodowy	9	(3 083)	5 292
Zysk netto		20 600	38 154
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję			
	10	96 300 000	96 300 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych			
		0,21	0,40
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą w złotych			
		0,21	0,40

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres	Za okres
	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto	20 600	38 154
Inne całkowite dochody które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat :		
– wycena aktywów do wartości godziwej	0	614
– wycena instrumentów zabezpieczających	(632)	293
Inne całkowite dochody które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat (straty aktuarialne z tytułu świadczeń pracowniczych)	247	(78)
Całkowite dochody ogółem	20 215	38 983
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	20 215	38 983
Przypadające mniejszości	0	0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM**Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01.2016 do 31.12.2016**

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
Stan na początek okresu	96 300	37 036	278	115 703	249 317
Zysk netto	0	0	0	20 600	20 600
Inne całkowite dochody	0	0	(632)	247	(385)
Razem całkowite dochody	0	0	(632)	20 847	20 215
Podział zysku za rok ubiegły	0	1 059	0	(1 059)	0
Dywidenda	0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	96 300	38 095	(354)	135 491	269 532

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01.2015 do 31.12.2015

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
Stan na początek okresu	96 300	30 894	(15)	83 155	210 334
Zysk netto	0	0	0	38 154	38 154
Inne całkowite dochody	0	0	293	536	829
Razem całkowite dochody	0	0	293	38 690	38 983
Podział zysku za rok ubiegły	0	6 142	0	(6 142)	0
Stan na koniec okresu	96 300	37 036	278	115 703	249 317

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

A k t y w a	Nota	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Aktywa trwałe		254 518	268 451
Wartości niematerialne	12	16 790	17 609
Rzeczowe aktywa trwałe	14	225 011	237 324
Nieruchomości inwestycyjne	15	1 167	1 540
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	11 550	11 978
Aktywa obrotowe		123 723	110 098
Zapasy	17	53 260	46 687
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	50 097	54 632
Należności z tytułu podatków	18	7 242	7 540
<i>w tym z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych</i>		443	2 298
Pozostałe aktywa finansowe	19	253	446
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	12 557	512
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	21	314	281
A k t y w a r a z e m		378 241	378 549
P a s y w a		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Kapitał własny		269 532	249 317
Kapitał podstawowy	22	96 300	96 300
Kapitał zapasowy		38 095	37 036
Kapitał z aktualizacji wyceny		(354)	278
Zyski zatrzymane		135 491	115 703
Zobowiązania długoterminowe		69 513	30 135
Kredyty i pożyczki	23	0	1 575
Długoterminowe zobowiązania finansowe	26	42 291	0
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	26	456	638
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	25	24 488	25 273
Rezerwy na świadczenia pracownicze	29	2 278	2 649
Zobowiązania krótkoterminowe		39 196	99 097
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	27	24 915	26 670
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	23	4 998	61 242
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	28	909	36
Zobowiązania z tytułu podatków		4 167	4 356
<i>w tym z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych</i>		105	48
Rezerwy na świadczenia pracownicze	29	1 419	2 888
Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	30	2 788	3 905
P a s y w a r a z e m		378 241	378 549
Wartość księgowa		269 532	249 317
Liczba akcji		96 300 000	96 300 000
Wartość księgowa na jedną akcję w złotych		2,80	2,59

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za okres	
		01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej		23 683	32 862
Korekty razem		12 731	286
Amortyzacja		16 924	15 599
Odsetki i udziały w zyskach		932	1 334
Zyski z tytułu różnic kursowych		(186)	(102)
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		3 849	(765)
Zmiana stanu zapasów		(6 573)	(3 721)
Zmiana stanu należności	34	3 173	4 476
Zmiana stanu zobowiązań	34	(1 221)	(9 893)
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych		(2 679)	(1 630)
Podatek dochodowy zapłacony		(1 456)	(5 043)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(32)	31
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		36 414	33 148
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		1 761	7 806
Wpływy z tytułu zbycia inwestycji w nieruchomości		466	0
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(8 403)	(27 975)
Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		(496)	0
Nabycie aktywów finansowych		0	(161)
Inne wydatki na aktywa finansowe		(889)	(231)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 561)	(20 561)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Kredyty i pożyczki		48 000	48 000
Wpływy z tytułu emisji obligacji		41 965	0
Inne wpływy finansowe		0	432
Splaty kredytów i pożyczek		(105 750)	(60 667)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(102)	(63)
Odsetki zapłacone		(921)	(1 496)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(16 808)	(13 794)
Przepływy pieniężne netto, razem		12 045	(1 207)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		12 045	(1 207)
Środki pieniężne na początek okresu		512	1 719
Środki pieniężne na koniec okresu		12 557	512

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane i podpisane przez Zarząd Spółki dnia 28 kwietnia 2017 roku

Prezes Zarządu - Dariusz Ginalski

Wiceprezes Zarządu - Lucjan Augustyn

Katowice, 28 kwietnia 2017 roku

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016**1. INFORMACJE OGÓLNE**

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza SA składa się ze spółki Polska Grupa Odlewnicza SA oraz jej spółek zależnych.

I. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: 01.01.2016 - 31.12.2016, okres porównywalny 01.01.2015 - 31.12.2015.

II. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12.2016 r.:

Zarząd:

Dariusz Ginalski - Prezes Zarządu
Lucjan Augustyn – Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Tomasz Domogała - Przewodniczący
Czesław Kisiel - Wiceprzewodniczący
Beata Zawiszowska
Jacek Leonkiewicz
Magdalena Zajączkowska-Ejsymont

III. Zmiany w składzie organów jednostki dominującej

W dniu 20 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu Spółki Pana Lucjana Augustyna i powierzyła mu funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju.

Skład Rady Nadzorczej wg stanu na dzień 01.01.2016 był następujący:

Tomasz Domogała - Przewodniczący
Czesław Kisiel - Wiceprzewodniczący
Beata Zawiszowska
Jacek Osowski
Wojciech Gelner

W związku z upływem kadencji Rady Nadzorczej, Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 24.06.2016 powołało Radę Nadzorczą w aktualnym składzie.

V. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polska Grupa Odlewnicza S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez poszczególne spółki tworzące grupę kapitałową oraz całą grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

VI. Skonsolidowane sprawozdanie sporządzono w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniu wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

VII. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w ramach struktur organizacyjnych Spółek wchodzących w skład Grupy nie funkcjonowały Oddziały samodzielnie sporządzające bilans.

VIII. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

IX. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Polska Grupa Odlewnicza S.A. razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

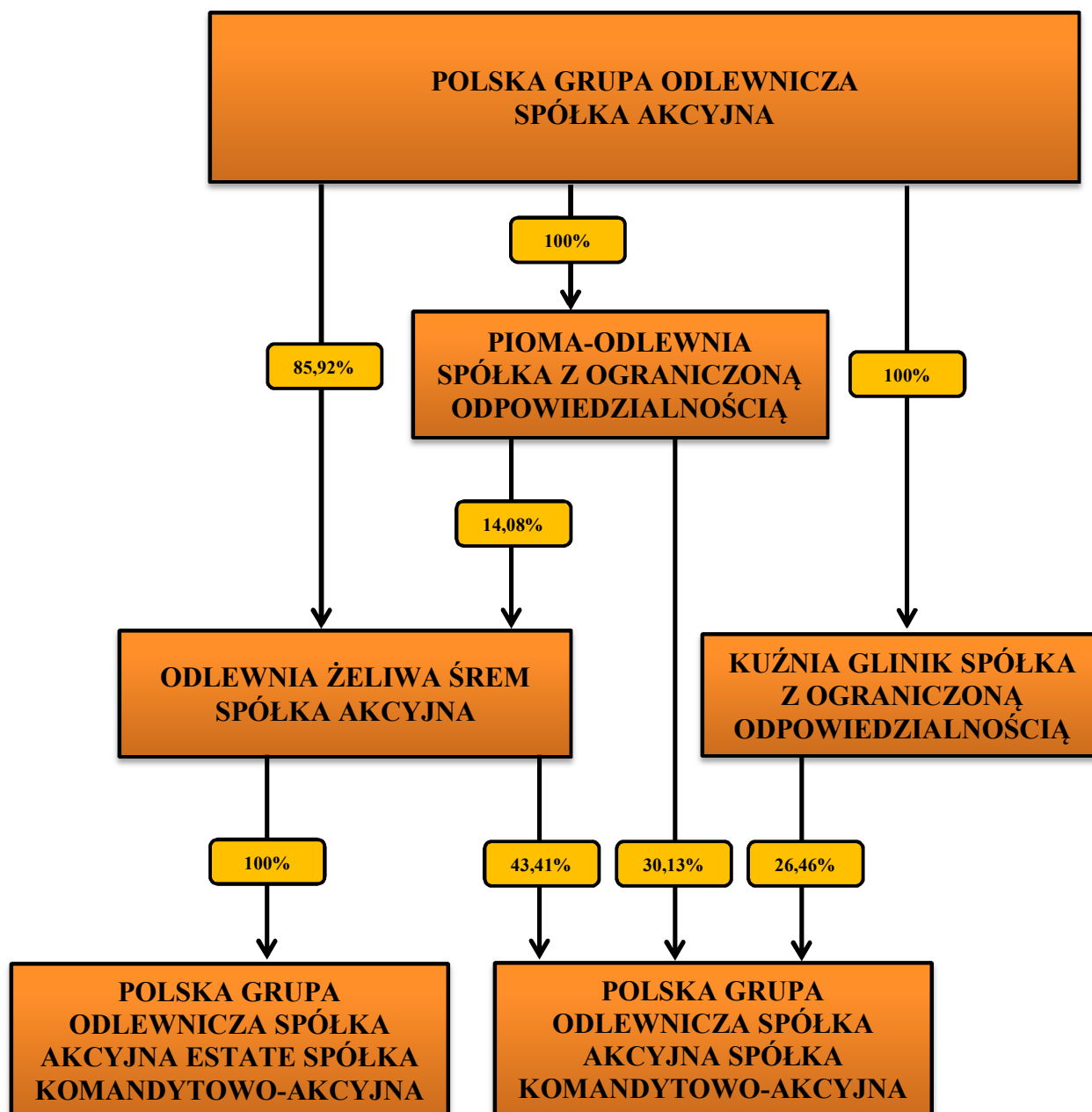
X. Dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji jest 28.04.2017 r. Jest to dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania przez kierownictwo jednostki dominującej w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej.

XI. Rada Nadzorcza dokonuje oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

Opis organizacji Grupy Kapitałowej POLSKA GRUPA ODLEWNICZA S.A.

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza S.A. działa w branży odlewniczej.

Struktura Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawia się następująco:

W dniu 16 czerwca 2016 r. Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A. zawarła z Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. warunkową umowę nabycia 684.005 akcji własnych w celu umorzenia za wynagrodzeniem w wysokości 34,12 zł za jedną akcję tj. za łączną kwotę 23.338 tys. zł. W związku z nabyciem przez Spółkę akcji własnych Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A. podjęło uchwałę o umorzeniu 684.005 akcji własnych o wartości nominalnej 10,00 zł każda tj. o łącznej wartości nominalnej 6.840.tys. zł i obniżeniu kapitału zakładowego o kwotę 6.840 tys. zł do kwoty 24.270 tys. zł.

Po zarejestrowaniu obniżenia kapitału zakładowego udział Polskiej Grupy Odlewniczej w kapitale zakładowym Odlewni Żeliwa „ŚREM” S.A. wynosi 85,92% natomiast udział Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. 14,08%.

Jednostka dominująca:**Polska Grupa Odlewnicza S.A.**

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41
Regon 590722383 NIP: 771-23-74-309

Jednostki zależne :**1. Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.**

Siedziba Spółki mieści się w Śremie przy ul. Staszica 1
Regon 630262070 NIP: 785-00-10-299
Spółka objęta konsolidacją pełną.

2. PIOMA-ODLEWNIA Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38
Regon 100398488 NIP: 771-27-66-908
Spółka objęta konsolidacją pełną.

3. Kuźnia „GLINIK” Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Gorlicach przy ul. Chopina 33A
Regon 490401498 NIP: 738-00-08-594
Spółka objęta konsolidacją pełną.

4. Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna SKA

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41 lok 26
Regon: 146888328; NIP: 525-256-62-35
Spółka objęta konsolidacją pełną od 04.11.2014.

5. Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna Estate SKA

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41
Regon: 302575882; NIP: 783-17-05-876
Spółka objęta konsolidacją pełną od 03.08.2015.

Przedmiot działalności jednostek wchodzących w skład Grupy:**Polska Grupa Odlewnicza S.A.**

Przedmiotem działalności jednostki zgodnie ze statutem jest między innymi: odlewnictwo żeliwa, staliwa oraz obróbka metali. Aktualnie Spółka skupia się na prowadzeniu działalności holdingowej i sprawowaniu kontroli nad spółkami Grupy Kapitałowej, zarządzania znakami towarowymi, a także na świadczeniu na rzecz spółek Grupy usług doradczych, administracyjnych, księgowych, kadrowo-płacowych.

Odlewnia Żeliwa "Śrem" S.A.

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego.

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali.

Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: produkcja odkuwek matrycowych i swobodnie kutych, obróbka mechaniczna i cieplna.

Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna SKA

Przedmiot działalności: doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, udzielanie kredytów. Spółka w Grupie pełni rolę centrum finansowego, którego zadaniem jest udzielanie, w ramach posiadanych zasobów finansowych, pożyczek spółkom wchodzącym w skład Grupy.

Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna Estate SKA

Przedmiot działalności: działalność holdingów finansowych, leasing finansowy, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, udzielanie kredytów.

2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości MSSF różnią się od MSSF UE. Spółka skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania zmian do MSSF 2 oraz zmian do MSSF 3 będących częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku. MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2. Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

3. Zmiany zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku z wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji*, zmiany do MSSF 3 *Połączenie przedsięwzięć*, zmiany do MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, zmiany do MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* oraz MSR 38 *Aktywa niematerialne*, zmiany do MSSF 13 *Wycena do wartości godziwej* oraz zmiany do MSR 24 *Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych*, zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji* oraz zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze*
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży* oraz działalność zaniechana, zmiany do MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 *Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji*
- Zmiany do MSR 1 *Ujawnienia*
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: rośliny produkcyjne*
- Zmiany do MSSF 11 *Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności*
- Zmiany do MSR 19 *Programy określonych świadczeń: składki pracownicze*
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 *Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji*, oraz

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie. Z uwagi na planowane terminy wdrożenia MSSF 9 – Instrumenty finansowe i MSSF 15 – Przychody z kontraktów z klientami z dniem 1 stycznia 2018 roku oraz MSSF 16 – Leasing od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2019 roku, na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie analizy wpływu powyższych MSSF na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie dysponuje jeszcze wiarygodnymi szacunkami wpływu wdrożenia ww. MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Grupa planuje przeprowadzenie szczegółowych analiz i kalkulacji w zakresie wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15 w roku 2017 oraz w roku 2018 w zakresie MSSF 16.

4. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGO S.A. sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. W jednostkach zależnych nie występuje udział niekontrolujący.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

5. Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą przejęcia.

Przekazaną zapłatę wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną.

Koszty związane z przejęciem ujmuje się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia z następującymi wyjątkami:

- Aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
- zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanych na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia oraz
- aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wycenia się zgodnie z wymogami tego standardu.

6. Wartość firmy

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu. Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia innego podmiotu ujmuje się według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o kwotę utraty wartości.

Dla celów testu na utratę wartości wartość firmy alokuje się do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne w ramach Grupy (lub do grup takich ośrodków), które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych. Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego alokuje się wartość firmy, jest testowany na utratę wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach. W chwili zbycia ośrodka generującego przepływy pieniężne przypisana do niego wartość firmy jest uwzględniana w obliczeniu zysku lub straty ze zbycia.

7. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu:

1. średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień zawarcia transakcji takich jak:
 - powstanie zobowiązania z tytułu zakupu na podstawie faktur wystawionych w walucie obcej;
 - powstanie należności z tytułu sprzedaży według faktur sprzedaży wystawionych w walucie obcej;
2. kursu zakupu banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa – w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności.
3. kursu sprzedaży banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa - w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań.

Na każdy dzień bilansowy transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu średniego kursu NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Kursy walut zastosowane do wyceny:

Waluty	Stan na 31.12.2016 kurs średni NBP	Stan na 31.12.2015 Kurs średni NBP
EUR	4,4240	4,2615
DKK	0,5951	0,5711
NOK	0,4868	0,4431
GBP	5,1445	5,7862

Różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają.

8. Leasing

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

9. Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia zostało wypracowane przez pracownika, a nie wtedy gdy jest wypłacane lub należne.

W Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGO S.A. definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- świadczenie okolicznościowe z okazji świąt branżowych,
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami oraz świadczenia z okazji świąt branżowych Grupa uznaje za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Płatne zwolnienia chorobowe jednostki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Grupa ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe – nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpaw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpaw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odpawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

10. Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- spółki Grupy przekazały nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- spółki Grupy przestały być trwale zaangażowane w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Usługi świadczone przez spółki wchodzące w skład Grupy nie mają charakteru długoterminowego.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągłości należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur potwierdzonych przez odbiorców. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą. Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółki wchodzące w skład Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły.

Prezentacja przychodów w rachunku zysków i strat

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyłączeniu podlegają zyski lub straty zawarte w skonsolidowanych aktywach powstałych wskutek operacji gospodarczych nie zakończonych z punktu widzenia grupy jako całości do dnia bilansowego (sprzedaż towarów, produktów i materiałów pomiędzy jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem, lecz na dzień bilansowy wykazywane jeszcze w zapasach). Zyski lub straty powstałe w wyniku tych transakcji zostają rozliczone w wyniku finansowym grupy kapitałowej dopiero w momencie gdy zostaną zrealizowane na transakcjach z jednostkami nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem i w tym okresie ujawnione w rachunku zysków i strat.

11. Koszty działalności operacyjnej

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT

tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie rodzajowym. Ponadto koszty są ewidencjonowane według miejsc ich powstawania (dodatkowy moduł poza księgą główną).

12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np. sprzedaż lub likwidacja majątku trwałego, odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

13. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

14. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Jest to związane z faktem, iż Spółki Grupy nie dokonują nabycia i nie wytwarzają składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania.

15. Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnym oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o przepisy podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy,
- wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów,
- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do

opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych lub strat podatkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana bądź wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Obecnie aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczone jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach albo bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczone jest również rozliczany w innych całkowitych dochodach albo bezpośrednio w kapitale własnym.

16. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki wchodzące w skład Grupy wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów. Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęto w księgach w wartości godziwej na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawców.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,2% – 32,0%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1,0% - 20,0%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,3% - 14,0%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	2,7% - 50,0%
V	maszyny i urządzenia specjalne	4,2% - 30,0%
VI	urządzenia techniczne	2,6% - 33,3%
VII	środki transportu	4,6% - 34,2%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	2,4% - 33,3%

Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwale o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwale w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej. W przypadku rzeczowych aktywów trwałych dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność - amortyzuje się łącznie cały środek trwały.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku. Na każdy dzień bilansowy służby techniczne spółek dokonują analizy i weryfikacji ekonomicznego okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W razie istotnych zmian służby techniczne określają prawidłowy, zgodny ze stanem technicznym i możliwością wykorzystania okres amortyzacji. Na tej podstawie dokonuje się zmiany stawki amortyzacyjnej.

18. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że zostaną osiągnięte przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

W Grupie na wartości niematerialne składają się przede wszystkim oprogramowanie oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe. Amortyzuje się je metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania od 2 do 12 lat (znaki towarowe).

W przypadku wartości niematerialnych których wartość początkowa nie przekracza 3,5 tys. zł dokonuje się jednorazowych odpisów amortyzacyjnych. Wydatki na ich nabycie całkowicie odnosi w koszty w miesiącu następnym po oddaniu ich do użytkowania.

19. Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, analizuje się:

1. Przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji np.:

- utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
 - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
 - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
2. Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
- dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
 - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

20. Zapasy

Zgodnie z przepisami zawartymi w MSR 2 zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

- Materiały - Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia, która z reguły jest równoznaczna z ceną zakupu materiałów. Sporadycznie zdarzają się sytuacje, że Jednostki ponoszą koszty dostawy materiałów, wówczas powiększają one wartość zapasów.
- Wyroby gotowe i produkcja w toku - na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Stan oraz rozchody materiałów, towarów i wyrobów gotowych są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO pierwsze przyszło – pierwsze wyszło. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

21. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Decyzję o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmują każdorazowo Zarządy spółek Grupy na podstawie wniosku komórek odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Na każdy dzień bilansowy służby handlowe, techniczne i produkcyjne Grupy dokonują weryfikacji zalegających zapasów pod kątem ich przydatności. Szczegółnej ocenie podlegają zapasy zalegające powyżej 1 roku oraz w przedziałach starszych. Na dzień bilansowy służby techniczne w porozumieniu ze służbami produkcyjnymi i handlowymi określają sposób wykorzystania powyższych zapasów w prognozowanej bieżącej produkcji i obsłudze serwisowej. Służby techniczne oraz służby handlowe są zobowiązane do monitorowania zapasów zalegających w przedziałach czasowych powyżej 1 roku.

22. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Grupy w momencie, gdy staje się ona stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy kwalifikuje się każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, instrumenty finansowe klasyfikuje się z podziałem na:

- aktywa finansowe do terminu wymagalności,
- aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej -uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji włącza się do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług wycenia się wg zamortyzowanego kosztu. Wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług podlega pomniejszeniu o odpisy aktualizujące wartość. Odpis aktualizujący wartość tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się w stosunku do należności niezabezpieczonych wg następujących zasad :

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – 100% należności w chwili podjęcia informacji o zaistniałym zdarzeniu,
- należności kwestionowane przez dłużników, z zapłatą których dłużnik zalega dłużej niż 180 dni – 100%,
- pozostałe należności z których zapłatą dłużnik zalega dłużej niż 180 dni , a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika , spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – 100%.

Dopuszcza się nie tworzenie odpisu na należności przeterminowane powyżej 180 dni , jeżeli ocena sytuacji finansowej dłużnika wskazuje, że nie ma zagrożenia co do zapłaty należności.

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu:

- sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- finansowych aktywów trwałych,
- wpłaconych kaucji.

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

25. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, uwzględnia się zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

26. Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się m.in.:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość.

Zysk zatrzymane

Odzwierciedlają nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia, efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich oraz wynik roku bieżącego.

27. Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np. nagrody jubileuszowe, reklamacje).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Rezerwy na koszty reklamacji ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w przypadku reklamacji jakościowych.

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeliczenia stanu rezerw, polegającego na przemnożeniu wartości wszystkich zleceń w stosunku, do których Spółki Grupy mają obowiązek świadczyć naprawy gwarancyjne przez wskaźnik napraw osiągnięty w tymże roku.

28. Kredyty bankowe

Kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

30. Instrumenty pochodne

W związku z prowadzoną działalnością Spółki Grupy są narażone na ryzyka finansowe związane ze zmianami kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółki zawierają transakcje terminowe typu forward celem zmniejszenia ryzyka kursowego. Jednostki na dzień bilansowy wyceniają kontrakty handlowe (forward) wg kursu oferowanego przez bank. Zysk z wyceny (kurs na dzień wyceny > kurs z umowy – zakup, kurs na dzień wyceny < kurs z umowy – sprzedaż) odnoszony jest w bilansie na konto pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe a w rachunku zysków i strat na przychody finansowe. Strata z wyceny (sytuacja odwrotna) w bilansie prezentowana jest jako zobowiązanie finansowe w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

31. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Istnieją trzy rodzaje powiązań zabezpieczających:

- a) zabezpieczenie wartości godziwej,
- b) zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- c) zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Grupa dokonuje jedynie zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego dokumentuje się relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną, cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odroczone w kapitale własnym są przywracane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązania, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań. Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest do rachunku zysków i strat.

32. Zysk przypadający na jedną akcję

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty i obciążenia z tytułu podatku}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

W jednostce dominującej nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

33. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią składową Spółki Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki) oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu a także w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

34. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Grupa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej posługując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk / stratę brutto koryguje się o skutki transakcji, mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przeszłych lub przyszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółki Grupy podmiotom spoza niej są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Działalność finansowa zgodnie z MSR 7 jest działalnością, w wyniku której zmienia się wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

W bilansie pożyczki udzielone Grupa prezentuje w aktywach jako pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast pożyczki zaciągnięte w pasywach – krótkoterminowe zobowiązania – kredyty i pożyczki.

35. Ważne oszacowania i osądy

Spółki Grupy dokonują szacunków, osądów i przyjmują założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne, plany na przyszłość oraz inne istotne czynniki. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych szacunków. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych.

Szacunki i osądy zostały dokonane w następujących obszarach:

- okres użytkowania aktywów trwałych – spółki dokonują weryfikacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych pod kątem utraty wartości. Przy szacowaniu długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są następujące czynniki:
 - 1) oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
 - 2) utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
 - 3) prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
 - 4) oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
 - 5) inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych przyjmuje się szacowany okres użytkowania.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono w Grupie przypadków konieczności zmiany okresu użytkowania aktywów trwałych.

W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości utworzone zostały odpisy aktualizujące, które zostały przedstawione w nocie 14.

- podatek odroczony – szczegóły omówiono w notce 25. Grupa nie utworzyła aktywu z tytułu odroczonego podatku dochodowego od ujemnych różnic przejściowych dotyczących wytworzonych we własnym zakresie znaków towarowych, z uwagi na fakt, iż nie sporządza prognoz finansowych obejmujących okres w którym planuje się realizację tego aktywu.
- rezerwy na świadczenia pracownicze oraz inne rezerwy – szczegóły zostały omówione w notkach 29 i 30.

36. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z Grupą Kapitałową.

Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany ze Grupą, jeżeli spełnione są warunki określone w MSR 24.

Jeśli w okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa przeprowadzała transakcje z podmiotami powiązanymi, ujawnia ona informacje dotyczące istoty związku z podmiotem powiązanym oraz wszelkie informacje dotyczące tych transakcji i nierozliczonych sald należności, w tym zobowiązań, niezbędnych użytkownikom do zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Zestawienie podmiotów powiązanych na dzień 31.12.2016 roku:

Podmioty dominujące

- TDJ Equity II Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach
- TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach, będąca podmiotem dominującym TDJ Equity II sp. z o.o.

Inne podmioty powiązane

Podmioty dominujące

- TDJ SA
- TDJ Equity II sp. z o.o.

Pozostałe jednostki powiązane

- TDJ Equity I Sp. z o.o.
- FAMUR SA
- Famur Pemug Sp. z o.o.
- Polskie Maszyny Górnicze S.A.
- FAMUR FINANCE Sp. z o.o.
- OOO FAMUR (Rosja)
- OOO FAMUR Ukraina
- TOO FAMUR Kazachstan
- FAMUR INDIA MINING SOLUTIONS PRIVATE LIMITED
- DAMS GmbH (Niemcy)
- FAMUR INSTITUTE sp. z o.o.
- OOO Centrum Techniki Górniczej „GLINIK” (Rosja)
- Fabryka Maszyn J. S. Czernych S.A. (Rosja)
- Famur Invest Sp. z o.o.
- FAMUR FAMA SA
- Fugo-Projekt Sp. z o.o.
- Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji SEPARATOR sp. z o.o.
- SKW Biuro Projektowo-Techniczne sp. z o.o.
- FUGO SA
- EQUITY III TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- Zamet Industry S.A.
- Zamet – Budowa Maszyn SA
- Fugo Zamet Sp. z o.o.
- Pemug SA
- K77 Spółka z o.o.
- TDJ Finance Sp. z o.o.
- TDJ Estate Sp. z o.o.
- Fundacja TDJ na rzecz Edukacji i Rozwoju
- INVEST TDJ ESTATE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- KTW Sp. z o.o.
- Partner S.A.

- INVEST 10 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- INVEST 11 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- GALANTINE Sp. z o.o.
- OOE Invest Spółka z o.o.
- Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.
- OOE Sp. z o.o.
- Towarzystwo Leasingowe K4 TDJ Finance Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA
- Franciszkańskie TDJ ESTATE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- FPM SA
- TDJ Equity III Sp. z o.o.
- TDJ EQUITY V Sp. z o.o.
- TDJ EQUITY IV S.A.
- Proinvest sp. z o.o.
- Centrum TDJ Estate sp. z o.o.
- TDJ Venture sp. z o.o.
- INVEST 8 TDJ Estate Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA
- TDJ Venture Investments SCSp
- KOPEX S.A.
- KOPEX FOUNDRY Sp. z o.o.
- WAMAG Sp. z o.o. w likwidacji
- KOPEX - Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.
- PBSz Inwestycje Sp. z o.o.
- Śląskie Towarzystwo Wiertnicze „DALBIS” Sp. z o.o.
- KOPEX-EX-COAL Sp. z o.o.
- KOPEX Construction Sp. z o.o.
- BSKE Sp. z o.o.
- KOPEX FINANCE&RESTRUCTURING Sp. z o.o.
- KOPEX AUSTRALIA Pty Ltd. in voluntary administration /Australia/
A.C.N. 001 891 729 w likwidacji /Australia/
- KOPEX SIBIR Sp. z o.o. /Rosja/
- Taian KOPEX Coal Mining Equipment Service Co. Ltd /Chiny/
- PT. KOPEX MINING CONTRACTORS /Indonezja/
- Hansen Sicherheitstechnik AG /Niemcy/
- Elgór+Hansen S.A.
- KOPEX AFRICA (Pty) Ltd. /RPA/
- HANSEN AND GENWEST (Pty) Ltd /RPA/
- AIR RELIANT (Pty) Ltd /RPA/
- Hansen China Ltd w likwidacji /Chiny/
- KOPEX MIN DOO /Serbia/
- KOPEX MIN-LIV DOO /Serbia/
- KOPEX MIN-FITIP AD w likwidacji /Serbia/
- PBSZ1 Spółka z o.o.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży produktów	282 561	299 724
Przychody ze świadczenia usług	3 992	4 423
Pozostałe przychody ze sprzedaży	1 475	916
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	10 817	5 071
Razem przychody	298 845	310 134

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Zgodnie z wymogami MSSF 8, Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywa się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i świadczonych usług:

- Odlewy (Odlewnia Żeliwa „Śrem” SA i Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.)
- Odkuwki (Kuźnia „Glinik” Sp. z o.o.)
- Pozostała działalność

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Za okres 12 miesięcy 2016	Za okres 12 miesięcy 2015	Za okres 12 miesięcy 2016	Za okres 12 miesięcy 2015
Odlewy	209 769	217 483	49 979	50 029
Odkuwki	69 097	76 728	13 608	13 132
Pozostała działalność	19 979	15 923	1 088	3 363
Razem	298 845	310 134	64 675	66 524
Koszty sprzedaży i zarządu			(34 872)	(36 622)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne			(4 444)	4 145
Przychody i koszty finansowe			(1 676)	(1 185)
Zysk przed opodatkowaniem			23 683	32 862
Podatek dochodowy			(3 083)	5 292
Zysk netto			20 600	38 154

Grupa nie przypisuje aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów.

Do segmentów nie przypisuje również pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego. Przychody segmentów w całości zostały uzyskane od zewnętrznych klientów.

W segmentach Odlewy i Odkuwki odnotowano 1 klienta którego obroty przekraczały 10% przychodów każdego z segmentów.

W segmencie „Pozostała działalność” obroty z 1 klientem przekraczały 10% przychodów segmentu.

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Unii Europejskiej i państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu działalności kontynuowanej Grupy.

Działalność kontynuowana	Za okres	Za okres
	01.01.2016 do 31.12.2016	01.01.2015 do 31.12.2015
Polska	130 990	147 671
Unia Europejska	152 676	142 869
Pozostałe kraje europejskie	13 049	18 104
Pozostałe kraje	2 130	1 490
Razem	298 845	310 134
Kraj	130 990	147 671
Zagranica	167 855	162 463

5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Koszty według rodzaju:		
Amortyzacja	(16 924)	(15 599)
- amortyzacja wartości niematerialnych	(912)	(869)
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(16 012)	(14 730)
Zużycie materiałów i energii	(137 926)	(155 699)
Usługi obce	(37 047)	(35 259)
Podatki i opłaty	(4 661)	(4 675)
Wynagrodzenia	(49 397)	(52 509)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(14 453)	(13 134)
Pozostałe koszty rodzajowe	(3 367)	(2 923)
Koszty według rodzaju, razem	(263 775)	(279 798)
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	3 077	206
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	1 950	3 849
Koszty sprzedaży	5 208	5 281
Koszty ogólnego zarządu	29 664	31 341
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(223 876)	(239 121)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(10 294)	(4 489)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(234 170)	(243 610)

6. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie:

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Pracownicy umysłowi	283	288
Pracownicy fizyczni	703	742
Pracownicy na urloпах wychowawczych	1	0
Razem	987	1 030

Grupa poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Wynagrodzenia	(49 397)	(52 509)
<i>w tym: odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe</i>	<i>(347)</i>	<i>(949)</i>
Składki na ubezpieczenie społeczne	(9 726)	(9 844)
Inne świadczenia pracownicze	(4 727)	(3 290)
Razem koszty zatrudnienia	(63 850)	(65 643)

7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE**Pozostałe przychody operacyjne**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	0	415
Rozwiązane rezerwy		
- na reklamacje	74	113
- na świadczenia pracownicze	235	3 726
- pozostałe	225	0
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	284	126
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności	179	46
- rozwiązane odpisy aktualizujące aktywa trwałe	0	17
Odzyski ze zwrotów, demontażu aktywów trwałych	169	58
Złomowanie	129	41
Odszkodowania	81	457
Przychody ze sprzedaży certyfikatów energetycznych	268	2 269
Nadwyżki inwentaryzacyjne	148	159
Inne	142	93
Pozostałe przychody operacyjne, razem	1 934	7 520

Rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze w roku 2015 jest wynikiem zmiany Układu Zbiorowego Pracy w Odlewni Żeliwa Śrem SA. Zgodnie z nowym brzmieniem Układu Spółka począwszy od 01.01.2016 nie wypłaca nagród jubileuszowych, w związku z tym rozwiązano rezerwę na nagrody jubileuszowe.

Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Straty na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(2 217)	0
Utworzone odpisy aktualizujące:		
- zapasy	(824)	(1 052)
- należności handlowe	(1 015)	(366)
Utworzone rezerwy		
- na świadczenia pracownicze	(178)	(2)
- na reklamacje	(328)	(136)
- pozostałe	(276)	(303)
Poniesione koszty reklamacji	(577)	(492)
Koszty likwidacji środków trwałych	(151)	0
Kary, grzywny, odszkodowania	(19)	(93)
Należności umorzone	0	(6)
Złomowanie	(30)	(132)
Darowizny	(365)	(272)
Niedobory inwentaryzacyjne	(216)	(166)
Odprawy dla zwalnianych pracowników	0	(87)
Pozostałe	(182)	(268)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(6 378)	(3 375)

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE**Przychody finansowe**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Odsetki od należności	61	133
Odsetki od rezerw aktuarialnych i pozostałe należności	14	34
Dodatnie różnice kursowe	852	150
Zwrot PCC	0	432
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności odsetkowe	0	35
Wycena instrumentów finansowych	168	150
Pozostałe przychody finansowe	0	21
Przychody finansowe razem	1 095	955

Koszty finansowe

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Odsetki od kredytów	(903)	(1 505)
Pozostałe odsetki	(690)	(198)
Koszt nabycia jednostek zależnych	0	(12)
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe	0	(90)
Prowizje od kredytów i wyemitowanych instrumentów finansowych	(63)	(37)
Rozliczanie instrumentów finansowych	(1 097)	(259)
Pozostałe koszty finansowe	(18)	(39)
Koszty finansowe razem	(2 771)	(2 140)

9. PODATEK DOCHODOWY**Obciążenie podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Bieżący podatek dochodowy	(3 435)	(2 881)
Odroczony podatek dochodowy	357	7 989
Razem	(3 078)	5 108
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(3 083)	5 292
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	5	(184)

Efektywna stawka podatkowa

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk przed opodatkowaniem	23 683	32 862
Podatek wg obowiązującej stawki podatkowej	(4 500)	(6 244)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania:		
- Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	153	37
- Dochód w spółkach niebędących podatnikami CIT		5 079
- Pozostałe	37	(26)
Przychody włączone do podstawy opodatkowania	(34)	0

Podatek wynikający kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu:		
- Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(122)	(67)
- PFRON	(78)	(48)
- niedobory, straty w aktywach, kary i odszkodowania	(200)	(106)
- pozostałe	(245)	(211)
Podatek wynikający z nieutworzonego aktywa od straty podatkowej	0	(312)
Podatek wynikający z różnic przejściowych składników majątku stanowiących wkład niepieniężny	0	2 769
Podatek wynikający z kosztów z lat poprzednich	1 271	1 271
Aktywo na podatek w związku z uprawdopodobnieniem jego realizacji w latach przyszłych	635	3 150
	(3 083)	5 292
Efektywna stawka podatkowa:	13,0%	(16,1%)

Podatkowa Grupa Kapitałowa

Polska Grupa Odlewnicza SA wraz z podmiotami zależnymi: Piomą-Odlewnia Spółka z o.o. oraz Kuźnią Glinik Spółka z o.o. począwszy od 01.07.2015 r. tworzy podatkową grupę kapitałową. Umowa została zawarta na okres od 01.07.2015 do 31.12.2017 r. Rokiem podatkowym Podatkowej Grupy Kapitałowej PGO jest rok kalendarzowy, przy czym pierwszy rok trwał od 01.07.2015 do 31.12.2015 r.

Ujemna podstawa opodatkowania Spółki pomniejszyła podstawę opodatkowania podatkowej grupy kapitałowej. W związku z tym Spółka nie utworzyła aktywu na odroczonego podatku dochodowego z tytułu straty podatkowej.

10. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	20 600	38 154
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	96 300 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,21	0,40

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu. W Grupie nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

11. DYWIDENDY

W roku 2016 oraz 2015 jednostka dominująca nie dokonywała wypłat dywidendy.

12. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Wartość brutto	26 182	26 110
Umorzenie	(9 392)	(8 501)
Wartości niematerialne	16 790	17 609

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016

	Wartość firmy	Licencje		Razem
		Licencje ogółem	w tym: oprogramowanie komputerowe	
Wartość brutto				
Stan na początek okresu	9 215	16 895	5 636	26 110
Nabycie	0	96	92	96
Likwidacje	0	(24)	(15)	(24)
Stan na koniec okresu	9 215	16 967	5 713	26 182
Umorzenie i utrata wartości				
Stan na początek okresu	0	(8 501)	(5 351)	(8 501)
Likwidacje	0	21	15	21
Amortyzacja	0	(912)	(111)	(912)
Stan na koniec okresu	0	(9 392)	(5 447)	(9 392)
Wartość netto	9 215	7 575	266	16 790

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015

	Wartość firmy	Licencje		Razem
		Licencje ogółem	w tym: oprogramowanie komputerowe	
Wartość brutto				
Stan na początek okresu	9 066	14 767	5 580	23 833
Nabycie	149	2 128	56	2 277
Stan na koniec okresu	9 215	16 895	5 636	26 110
Umorzenie i utrata wartości				
Stan na początek okresu	0	(7 632)	(5 230)	(7 632)
Amortyzacja	0	(869)	(121)	(869)
Stan na koniec okresu	0	(8 501)	(5 351)	(8 501)
Wartość netto	9 215	8 394	285	17 609

Najistotniejszą pozycją wartości niematerialnych – za wyjątkiem wartości firmy omówionej w punkcie 13 - są nabyte w roku 2014 wszelkie autorskie prawa majątkowe do utworu stanowiącego znak towarowy „FUGO ODLEW” za łączną kwotę 6.773 tys. zł. Ich wartość netto na dzień 31.12.2016 wyniosła 5.602 tys. zł, odpowiednio na dzień 31.12.2015 r. 6.164 tys. zł. Okres amortyzacji wynosi 12 lat.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w koszt własny sprzedaży.

13. WARTOŚĆ FIRMY

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Kuźnia Glinik Sp. z o.o.	9 040	9 040
Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.	26	26
Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna ESTATE S.K.A.	149	149
Wartość firmy, razem	9 215	9 215

Na dzień 31 grudnia 2016 roku przeprowadzono testy na utratę wartości firmy Kuźni „Glinik” Sp. z o.o., Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A. oraz Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna ESTATE S.K.A. w wyniku których nie zidentyfikowano konieczności utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy dla celów testów na utratę wartości firmy Kuźnia Glinik Sp. z o.o. została alokowana do segmentu operacyjnego „Odkuwki”. Natomiast wartość firmy spółek Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A. oraz Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna ESTATE S.K.A. do segmentu „Pozostała działalność”

Wartość odzyskiwalna ośrodka, do którego alokowano wartość firmy odpowiada jego wartości użytkowej, którą ustalono metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przy ustalaniu wartości użytkowej ośrodka oparto się na pięcioletnich prognozach finansowych przygotowanych przez Spółki i zatwierdzonych przez jej Kierownictwo. W prognozie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie kształtowania się przychodów ze sprzedaży oraz rentowności osiąganych historycznie i skorygowanych o planowany efekt ekonomiczny uzyskany z poniesionych nakładów inwestycyjnych. W kalkulacji przyjęto stopę dyskontową na poziomie 3,63%. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy, a dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą (przyjęto stopę wzrostu na poziomie zero).

14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Wartość brutto	330 906	294 094
Umorzenie	(107 066)	(93 889)
Odpisy aktualizujące	(350)	(350)
Wartość netto	223 490	199 855
Środki trwałe w budowie	1 521	37 469
Rzeczowe aktywa trwałe	225 011	237 324

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Własne:		
-użytkowane	223 217	199 767
- w budowie	1 521	37 469
Używane na podstawie umowy leasingu, dzierżawy	273	88
Razem	225 011	237 324

Zmiana stanu środków trwałych w okresie 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Wartość brutto						
Stan na początek okresu	16 685	116 378	151 637	3 075	6 319	294 094
Zakupy	0	2 625	33 893	1 319	4 537	42 374
Wytworzenie w ramach własnej produkcji	0	106	9	0	813	928
Inne	0	0	0	145	0	145
Sprzedaż	(375)	(316)	(3 946)	(465)	0	(5 102)
Likwidacje	0	(13)	(1 422)	(84)	(14)	(1 533)
Stan na koniec okresu	16 310	118 780	180 171	3 990	11 655	330 906
Umorzenie						
Stan na początek okresu	0	(24 982)	(62 970)	(1 925)	(4 012)	(93 889)
Amortyzacja	0	(2 951)	(11 848)	(381)	(832)	(16 012)
Likwidacje	0	8	1 100	68	13	1 189
Sprzedaż	0	71	1 291	284	0	1 646
Stan na koniec okresu	0	(27 854)	(72 427)	(1 954)	(4 831)	(107 066)
Utrata wartości						
Stan na początek okresu	0	0	(284)	(66)	0	(350)
Utworzenie odpisów	0	0	0	0	0	0
Rozwiązanie odpisów	0	0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	0	0	(284)	(66)	0	(350)
Wartość netto	16 310	90 926	107 460	1 970	6 824	223 490

Zmiana stanu środków trwałych w okresie 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Wartość brutto						
Stan na początek okresu	11 011	107 301	142 484	3 130	5 342	269 268
Zakupy	0	9 320	9 607	557	983	20 467
Wytworzenie w ramach własnej produkcji	0	58	84	0	20	162
Przekwalifikowanie z nieruchomości inwestycyjnych	6 086	275	0	0	0	6 361
Inne	0	0	0	40	0	40
Sprzedaż	(412)	(389)	(500)	(287)	0	(1 588)
Likwidacje	0	0	(38)	(193)	(25)	(256)
Przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	0	(183)	0	0	0	(183)
Inne	0	(4)	0	(172)	(1)	(177)
Stan na koniec okresu	16 685	116 378	151 637	3 075	6 319	294 094
Umorzenie						
Stan na początek okresu	0	(22 206)	(52 463)	(2 120)	(3 450)	(80 239)
Amortyzacja	0	(2 858)	(10 911)	(374)	(587)	(14 730)
Likwidacje	0	0	30	148	25	203
Sprzedaż	0	82	374	250	0	706
Inne	0	0	0	171	0	171
Stan na koniec okresu	0	(24 982)	(62 970)	(1 925)	(4 012)	(93 889)
Utrata wartości						
Stan na początek okresu	0	(21)	(284)	(66)	(1)	(372)
Utworzenie odpisów	0	0	0	0	0	0
Rozwiązanie odpisów	0	21	0	0	1	22
Stan na koniec okresu	0	0	(284)	(66)	0	(350)
Wartość netto	16 685	91 396	88 383	1 084	2 307	199 855

W roku 2016 nie odnotowano zmian jeśli chodzi o utratę wartości środków trwałych.

W roku 2015 rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 21 tys. zł. Miało to związek ze sprzedażą lub likwidacją środków trwałych, dla których odpisy zostały utworzone.

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych na własne potrzeby w roku 2016.

W roku 2016 Grupa poniosła nakłady na wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 928 tys. zł, odpowiednio w roku 2015 kwotę 855 tys. zł.

Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów poniesionych w 2016 r	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	1 625	450
Urządzenia techniczne i maszyny	5 036	724
Środki transportu	1 195	0
Inne środki trwałe	443	0
Wartości niematerialne	107	0
Razem	8 406	1 174

Przewidywana wartość nakładów w roku 2017

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów planowanych na rok 2017 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	720	0
Urządzenia techniczne i maszyny	31 529	0
Środki transportu	3 002	0
Inne środki trwałe	308	0
Wartości niematerialne	141	0
Razem	35 700	0

Dodatkowe ujawnienia

Grupa nie posiada tymczasowo niewykorzystanych środków trwałych;

Wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych środków trwałych, które nadal znajdują się w użyciu na dzień 31.12.2016 wynosi 11.369 tys. zł (8.422 tys. zł na dzień 31.12.2015 r), a wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych wartości niematerialnych wynosiła odpowiednio 7.275 tys. zł i 7.239 tys. zł

Wartość bilansowa środków trwałych wycofanych z użycia i nieklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF wynosi 0 zł.

Na dzień 31.12.2016 zobowiązania Grupy z tytułu podpisanych umów na zakup rzeczowych aktywów trwałych, których realizacja i płatność jest planowana w następnym okresie sprawozdawczym, wynosiły 870 tys. zł (1.021 tys. zł. na dzień 31.12.2015)

15. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa posiada w Śremie, ul. Staszica 1 przeklasyfikowane do kategorii nieruchomości inwestycyjnych środki trwałe nie wykorzystywane obecnie przy produkcji, które są traktowane jako źródło przychodów z czynszów lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

W roku 2016 Grupa dokonała zamiany z Gminą Śrem części gruntów. W wyniku transakcji Grupa zbyła grunty oraz posadowione na nich budowle o wartości 865 tys. zł, jednocześnie nabyła grunty o wartości 492 tys. zł.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 492 tys. zł została ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego na potrzeby transakcji sprzedaży. Wartość godziwa pozostałych nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 675 tys. zł została ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego na potrzeby wniesienia wkładu niepieniężnego w sierpniu 2015 roku. Weryfikacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych, przeprowadzonej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, dokonano poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości.

Zdaniem Zarządu jednostki dominującej od czasu przeprowadzenia powyższych wycen nie nastąpiły zdarzenia mogące powodować zmiany wartości godziwej.

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych ogółem	1 167	1 540
w tym:		
Prawo użytkowania wieczystego gruntów	1 139	1 408
Budowle	28	132

Zmiana stanu wartości nieruchomości inwestycyjnych w okresie 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Razem
Stan na początek okresu	1 408	132	1 540
Zakup	492	0	492
Sprzedaż	(761)	(104)	(865)
Stan na koniec okresu	1 139	28	1 167

Zmiana stanu wartości nieruchomości inwestycyjnych w okresie 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Razem
Stan na początek okresu	6 686	275	6 961
Przekwalifikowanie do środków trwałych	(6 086)	(275)	(6 361)
Przekwalifikowanie ze środków trwałych	0	183	183
Przeszacowanie do wartości godziwej	808	(51)	757
Stan na koniec okresu	1 408	132	1 540

Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych w roku 2016 wyniosły 48 tys. zł (w 2015 roku =149 tys. zł). Grupa w roku 2016 ani w roku 2015 nie osiągnęła przychodów z czynszów.

Szczegóły o nieruchomości inwestycyjnych oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych przedstawiają się następująco:

Stan na dzień 31 grudnia 2016

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Nieruchomość w Śremie, ul. Staszica 1	0	0	1 167	1 167

Stan na dzień 31 grudnia 2015

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Nieruchomość w Śremie, ul. Staszica 1	0	0	1 540	1 540

W trakcie roku bieżącego obrotowego ani w trakcie roku poprzedniego nie wystąpiły przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych pomiędzy poziomami.

16. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki	Siedziba	Charakter powiązania	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Śrem, ul. Staszica 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio i pośrednio	100%	100%
Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski, ul. R. Dmowskiego 38	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100%	100%
Kuźnia Glinik Sp. z o.o.	Gorlice, ul. Michalusa 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100%	100%
Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.	Katowice	Jednostka zależna powiązana pośrednio	100%	100%
Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna Estate S.K.A.	Katowice	Jednostka zależna powiązana pośrednio	100%	100%

17. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Materialy	20 985	17 389
Półprodukty i produkty w toku	25 893	21 504
Produkty gotowe	6 065	7 506
Towary	180	140
Zaliczki na dostawy	137	148
Zapasy, razem	53 260	46 687

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Stan na początek roku	2 020	1 541
Utworzenie odpisu	824	1 052
Wykorzystanie odpisu	(943)	(448)
Rozwiązanie odpisu	(284)	(126)
Stan na koniec roku	1 617	2 019

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu obrachunkowego wyniosły 106.423 tys. zł (119.776 tys. zł za rok 2015). Koszty odpisów aktualizujących zapasy w kwocie 824 tys. zł (1 052 tys. zł za rok 2015) oraz wykorzystania i odwrócenie odpisów aktualizujących w kwocie 1.227 tys. zł (574 tys. zł w roku 2015) ujęte zostały w pozostałych kosztach/przychodach operacyjnych. Odpisy odwrócono w związku ze zużyciem lub sprzedażą zapasów. Zakłada się, iż odzyskanie zapasów nastąpi w okresie krótszym niż 12 miesięcy.

18. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE**Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności**

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	13 193	7 100
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	36 289	47 100
Pozostałe należności	615	432
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, razem	50 097	54 632
Odpisy aktualizujące wartość należności	3 054	2 439
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	53 151	57 071

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowe

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Stan na początek roku	2 439	2 097
Utworzenie odpisu na należności przeterminowane i zagrożone nieściągalnością	1 015	456
Utworzenie odpisu na wystawione noty odsetkowe	70	0
Wycena należności w walutach na dzień bilansowy	10	13
Wykorzystanie odpisów	(267)	(46)
Rozwiązanie odpisów - kwoty odzyskane w ciągu roku	(179)	(81)
Rozwiązanie odpisów na odsetki- kwoty odzyskane w ciągu roku	(34)	0
Stan na koniec roku	3 054	2 439
w tym:		
odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 001	2 386
odpisy aktualizujące należności z tytułu podatków	53	53

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Należności niewymagalne, płatne:	34 570	36 120
Do 1 miesiąca	24 539	28 447
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	10 031	7 673
Powyżej 3 miesiąca do 6 miesięcy		
Należności przeterminowane:	18 528	20 898
Do 1 miesiąca	9 808	10 997
3 miesięcy	3 119	4 848
3 - 6 miesięcy	2 257	2 835
6 - 12 miesięcy	1 336	264
powyżej 1 roku	2 008	1 954
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności - brutto	53 098	57 018
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	(3 001)	(2 386)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności netto	50 097	54 632

Należności z tytułu podatków

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Należności z tytułu podatków	7 242	7 540
w tym z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	443	2 298

Należności z tytułu podatków na dzień 31.12.2016 oraz 31.12.2015 roku stanowiły przede wszystkim bieżące rozliczenia podatku od towarów i usług.

19. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Udziały i akcje	1	1
Wycena FX	252	445
Pozostałe aktywa finansowe	253	446

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Rachunki bankowe	12 557	512

Środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych oraz w kasach Spółek wchodzących w skład grupy. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

21. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Ubezpieczenia majątkowe	144	158
Serwis oprogramowania	104	85
Usługi do rozliczenia w czasie	48	0
Pozostałe	18	38
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	314	281

22. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY**Kapitał podstawowy na dzień 31.12.2016**

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
A	zwykłe na okaziciela	41 760 000	1	41 760	gotówka, aport
B	zwykłe na okaziciela	54 540 000	1	54 540	Gotówka
Razem		96 300 000		96 300	

W okresie sprawozdawczym wartość kapitału podstawowego, liczba akcji oraz wartość nominalna akcji nie uległy zmianie.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Według stanu wiedzy Zarządu Spółki, zgodnie z treścią otrzymanych przez Spółkę powiadomień, na dzień 31 grudnia 2016 roku wykaz akcjonariuszy przedstawia się następująco:

Posiadacz akcji	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)
TDJ Equity II Sp. z o.o.	64 521 000	67,0%
ING OFE	6 291 029	6,5%
AVIVA OFE	5 210 315	5,4%
Altus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych	5 007 974	5,2%
Tomasz Domogała	1 621 371	1,7%
Pozostali akcjonariusze	13 648 311	14,2%
Razem	96 300 000	100,0%

Kapitał zapasowy

W okresie od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku kapitał zapasowy został z zwiększony o 1.059 tys. zł w związku z przeznaczeniem części zysku za rok 2015 na kapitał zapasowy.

23. KREDYTY I POŻYCZKI**ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2016**

Brak

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2015

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 977	31.07.2017	525	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 100	15.12.2017	1 050	Na podstawie stopy redyskontowej weksli	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Gwarancja bankowa
Ogółem					1 575		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2016

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	Limit 8.000	Spłata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 28.09.2018	275 314	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na majątku obrotowym + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	limit 29 000	Spłata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2019	373 2 463	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 977	31.07.2017 (część krótkoterminowa)	523	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 100	15.12.2017	1 050	Na podstawie stopy redyskontowej weksli	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Gwarancja bankowa
Razem					4 998		

Według stanu na dzień 31.12.2016 Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej posiadały niewykorzystane limity kredytów w rachunkach bieżących na łączną kwotę 72.000 tys. zł w Raiffeisen Bank Polska SA oraz Bank Polska Kasa Opieki SA.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2015

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Polska Grupa Odlewnicza SA	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	limit 1 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15-11-2016	9	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	limit 40 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 28-09-2018	15 771 2 520	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	limit 15 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15-11-2016	1 637 12 454	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na zapasach, Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej (na drugim miejscu) Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	Limit 8.000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 28.09.2018	4 384 1 735	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na majątku obrotowym + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	limit 29 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016	2 417 1 016	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 977	31.12.2016 (część krótkoterminowa)	747	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	TDJ11 Finance	pożyczka	13 500	21.06.2016	13 508	WIBOR 1M + marża	brak zabezpieczeń
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Galantine sp. z o.o	pożyczka	2 500	21.06.2016	2 501	WIBOR 1M + marża	brak zabezpieczeń
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	limit 9 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 31.01.2017r	454	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Cesja należności od dłużników Kredytobiorcy Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	limit 7 000	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016r	1 564	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na zapasach Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 100	31.12.2016 (część krótkoterminowa)	525	Na podstawie stopy redyskontowej weksli	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Gwarancja bankowa
Razem					61 242		

Wg stanu na dzień 31.12.2015 Spółki wchodzące w skład Grupy nie miały udzielonych innych kredytów, które nie były wykorzystane.

24. ZABEZPIECZENIA USTANOWIONE NA MAJĄTKU GRUPY

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych

Stan na 31 grudnia 2016

1. Na nieruchomościach użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego przez Odlewnię Żeliwa Śrem SA (własność spółki Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna Estate SKA) o wartości 66.287 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA oraz na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA (na drugim miejscu) z tytułu udzielonych Odlewni Żeliwa Śrem SA kredytów w rachunku bieżącym.
2. Na rzeczowych aktywach trwałych spółki Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. ustanowione były następujące zabezpieczenia:
 - hipoteka na nieruchomościach o wartości netto 13.213 tys. zł na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu udzielonego kredytu w rachunku bieżącym,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 2.747 tys. zł, na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 3.974 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie gwarancji bankowej.
3. Na nieruchomościach Kuźni Glik Sp. z o.o. o wartości 22.573 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym. Maszyny i urządzenia o wartości netto 4.342 tys. zł objęte zostały umową przewłaszczenia z tytułu zabezpieczenia dostaw.

Stan na 31 grudnia 2015

1. Na nieruchomościach użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego przez Odlewnię Żeliwa Śrem SA (własność spółki Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna Estate SKA) o wartości 68.236 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA oraz na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA (na drugim miejscu) z tytułu udzielonych Odlewni Żeliwa Śrem SA kredytów w rachunku bieżącym.
2. Na rzeczowych aktywach trwałych spółki Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. ustanowione były następujące zabezpieczenia:
 - hipoteka na nieruchomościach o wartości netto 13.011 tys. zł na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu udzielonego kredytu w rachunku bieżącym,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 3.084 tys. zł, na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 4.299 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie gwarancji bankowej.
3. Na nieruchomościach Kuźni Glik Sp. z o.o. o wartości 23.740 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym. Maszyny i urządzenia o wartości netto 4.750 tys. zł objęte zostały umową przewłaszczenia z tytułu zabezpieczenia dostaw.

Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Stan na 31 grudnia 2016

1. Na zapasach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości netto 19.198 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Na zapasach Piomy-Odlewni Sp. z o.o. o wartości 10.900 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
3. Na zapasach Kuźni Glinik Sp. z o.o. o wartości netto 7.140 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.

Stan na 31 grudnia 2015

1. Na zapasach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości netto 13.928 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Na zapasach Piomy-Odlewni Sp. z o.o. o wartości 11.069 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
3. Na zapasach Kuźni Glinik Sp. z o.o. o wartości netto 5.415 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.

25. PODATEK ODROZCZONY**Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	845	1 638
Niewypłacone wynagrodzenia	887	496
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	521	427
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	55	29
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	129	155
Niezrealizowane różnice kursowe	73	95
Wycena instrumentów finansowych	3	7
Straty podatkowe do rozliczenia	859	11
Odsetki z tytułu transakcji majątkowej	4 752	0
Niezapłacone odsetki od pożyczek	267	0
Wartość podatkowa znaków towarowych	3 177	0
Pozostałe	372	317
Odniesione na kapitały własne	38	13
Razem	11 978	3 188
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	(82)	(793)
Niewypłacone wynagrodzenia	(562)	391
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	(61)	94
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	112	26
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	11	(26)
Niezrealizowane różnice kursowe	(43)	(22)
Wycena instrumentów finansowych	(3)	(4)
Straty podatkowe do rozliczenia	(415)	848
Odsetki z tytułu transakcji majątkowej	(390)	4 752
Niezapłacone odsetki od pożyczek	343	267
Wartość podatkowa znaków towarowych	635	3 177
Pozostałe	(25)	55
Odniesione na kapitały własne	52	25
Razem	(428)	8 790
Stan na koniec okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	763	845
Niewypłacone wynagrodzenia	325	887
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	460	521
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	167	55
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	140	129
Niezrealizowane różnice kursowe	30	73
Wycena instrumentów finansowych	0	3
Straty podatkowe do rozliczenia	444	859
Odsetki z tytułu transakcji majątkowej	4 362	4 752
Niezapłacone odsetki od pożyczek	610	267
Wartość podatkowa znaków towarowych	3 812	3 177
Pozostałe	347	372
Odniesione na kapitały własne	90	38
Razem	11 550	11 978

Wartość podatkowa znaków towarowych – rozpoznane aktywo od transakcji z 2014 roku w związku z uprawdopodobnieniem jego realizacji w okresie 2016-2019.

Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 620	24 316
Pozostałe	444	155
Odnoszone na kapitały własne	209	0
Razem	25 273	24 471
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	(787)	304
Pozostałe	49	289
Odnoszone na kapitały własne	(47)	209
Razem	(785)	802
Stan na koniec okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	23 833	24 620
Pozostałe	493	444
Odnoszone na kapitały własne	162	209
Razem	24 488	25 273

26. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Długoterminowe zobowiązania finansowe

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	42 200	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	91	0
Długoterminowe zobowiązania finansowe, razem	42 291	0

W roku 2016 Polska Grupa Odlewnicza SA wyemitowała 42.200 obligacji na okaziciela serii A1 o wartości nominalnej 1.000 każda i terminie wykupu w dniu 9 sierpnia 2019 r.

W dniu 8 sierpnia 2016 r., Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjął uchwałę w sprawie zarejestrowania obligacji w depozycie papierów wartościowych. W dniu 14.09.2016 r. odbyło się pierwsze notowanie 42.200 obligacji o łącznej wartości nominalnej 42.200 tys. zł w alternatywnym systemie obrotu na Catalyst.

Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania inwestycyjne	456	638

Pozostałe zobowiązania długoterminowe stanowią zobowiązania z tytułu nabycia od jednostki powiązanej środków trwałych.

27. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	1 383	1 613
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	20 228	21 116
Otrzymane zaliczki	4	0
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 738	2 657
Zobowiązania pozostałe wobec jednostek powiązanych	182	185
Zobowiązania pozostałe wobec jednostek pozostałych	380	1 099
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	24 915	26 670

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 21.611 tys. zł (22.729 tys. zł na koniec roku 2015 roku).

Średni termin zapłaty za zakup surowców, materiałów i usług wynosi 30 dni. Grupa posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu prawa własności budynków i budowli.

Zdaniem zarządu jednostki dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

28. KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odsetek od obligacji	412	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	62	36
Wycena instrumentów finansowych	435	0
Pozostałe zobowiązania finansowe, razem	909	36

29. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE**Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek roku	2 649	6 513
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 466	5 413
Rezerwa na świadczenia emerytalne	1 026	931
Rezerwa na inne świadczenia	157	169
Zwiększenia	14	174
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	4	37
Rezerwa na świadczenia emerytalne	10	137
Wykorzystanie	192	87
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	172	68
Rezerwa na świadczenia emerytalne	6	7
Rezerwa na inne świadczenia	14	12
Rozwiązanie	193	3 951
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	34	3 916
Rezerwa na świadczenia emerytalne	159	35
Stan na koniec roku	2 278	2 649
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 264	1 466
Rezerwa na świadczenia emerytalne	871	1 026
Rezerwa na inne świadczenia	143	157

Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek roku	2 888	1 784
Rezerwa na świadczenia emerytalne	75	61
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	177	842
Rezerwa na urlopy	1 080	861
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	1 556	20
Zwiększenia	824	2 391
Rezerwa na świadczenia emerytalne	37	20
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	43	0
Rezerwa na urlopy	744	835
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	0	1 536
Wykorzystanie	2 292	697
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	6
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	24	75
Rezerwa na urlopy	721	616
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	1 547	0
Rozwiązanie	1	590
Rezerwa na świadczenia emerytalne	1	0
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0	590
Stan na koniec roku	1 419	2 888
Rezerwa na świadczenia emerytalne	111	75
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	196	177
Rezerwa na urlopy	1 103	1 080
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	9	1 556

W roku 2015 w Odlewni Żeliwa Śrem SA nastąpiła zmiana Układu Zbiorowego Pracy. Zgodnie z nowym brzmieniem Układu Spółka począwszy od 01.01.2016 nie będzie wypłacała nagród jubileuszowych. Zobowiązała się jednak do wypłaty pracownikom kwoty 1.547 tys. zł z tytułu rozliczenia w/w nagród. W związku z powyższym wg stanu na dzień 31.12.2015 rozwiązane zostały rezerwy na nagrody jubileuszowe. Jednocześnie utworzono rezerwę na wypłatę świadczeń, które zostały zagwarantowane pracownikom w kwocie 1.547 tys. zł. Powyższe świadczenie zostało wypłacone w miesiącu lutym 2016.

Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe**Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej**

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	982	1 102
Zobowiązania z tytułu jubileuszowych	1 460	1 642
Razem	2 442	2 744
w tym:		
– część długoterminowa	2 135	2 492
– część krótkoterminowa	307	252

Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Ujęte w zysku przed opodatkowaniem z tytułu:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	120	(14)
– nagród jubileuszowych	(122)	4 613
Ujęte w innych całkowitych dochodach z tytułu:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	304	(96)
Razem	302	4 503

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek okresu:	2 744	7 246
Koszty bieżącego zatrudnienia	148	339
Koszty przyszłego zatrudnienia	51	(4 228)
Koszty odsetek	73	190
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku przed opodatkowaniem	0	50
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:		
- wynikające ze zmian założeń finansowych	(188)	204
- wynikające ze zmian założeń demograficznych	(39)	(108)
Wyplacone świadczenia	(347)	(949)
Stan na koniec okresu	2 442	2 744

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze:

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stopa dyskonta	3,7%	2,9%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe	0%-1,3%	0% - 1,7%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	1-5%	2-9%
Założenia dotyczące przyszłej umieralności	oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez GUS odpowiednio w 2015 i 2014 roku	
Założenia dotyczące prawdopodobieństwa przejścia pracownika na rentę inwalidzką	oparte zostały na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2015 r. została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Analiza wrażliwości dla stopy dyskonta w przedziale -1 p.p./+1 p.p.**Stan na 31.12.2016**

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie stopie dyskonta	
	-1 p.p.	+ 1 p.p.	-1 p.p.	+ 1 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 038	918	55	(65)
– nagród jubileuszowych	1 553	1 379	92	(82)
Razem	2 591	2 297	147	(147)

Stan na 31.12.2015

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie stopie dyskonta	
	-1 p.p.	+ 1 p.p.	-1 p.p.	+ 1 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 200	1 015	99	(86)
– nagród jubileuszowych	1 756	1 542	113	(101)
Razem	2 956	2 557	212	(187)

Wzrost stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy spowodowałby spadek rezerw o 147 tys. zł (187 tys. zł w roku 2015). Natomiast obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 147 tys. zł (212 tys. zł w roku 2015).

Analiza wrażliwości dla przewidywanych zmian podstaw wymiaru świadczeń w przedziale -1 p.p./+1 p.p.

Stan na 31.12.2016

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy zmianie podstawy wymiaru świadczeń o		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie podstaw wymiaru świadczeń	
	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	912	1 061	(69)	78
– nagród jubileuszowych	1 376	1 554	(85)	93
Razem	2 288	2 615	(154)	171

Stan na 31.12.2015

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy zmianie podstawy wymiaru świadczeń o		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie podstaw wymiaru świadczeń	
	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 014	1 200	(87)	99
– nagród jubileuszowych	1 540	1 756	(103)	113
Razem	2 554	2 956	(190)	212

Wzrost podstaw wymiaru świadczeń o 1 punkt procentowy spowodowałby wzrost rezerw o 171 tys. zł (212 tys. zł. w roku 2015). Obniżenie podstaw wymiaru świadczeń o 1 punkt procentowy spowodowałoby spadek rezerwy na świadczenia pracownicze o 154 tys. zł (190 tys. zł. w roku 2015).

W powyższej analizie wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, czyli taką samą jak zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na okresy zapadalności

Stan na 31.12.2016

	Okres wypłaty			
	rok 2017	lata 2018-2022	lata 2023-2027	lata 2028 i później
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	110	298	315	260
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	197	637	352	274
Razem	307	935	667	534

Stan na 31.12.2015

	Okres wypłaty			
	rok 2016	lata 2017-2021	lata 2022-2026	lata 2027 i później
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	75	311	349	366
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	177	687	415	364
Razem	252	998	764	730

30. REZERWY POZOSTAŁE I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE**Pozostałe rezerwy długoterminowe**

Brak

Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek roku	3 905	2 634
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii i programów motywacyjnych	2 378	1 495
Rezerwa na reklamacje	656	782
Rezerwy na przyszłe koszty	855	325
Rezerwa na niezafakturowane koszty	16	32
Zwiększenia	2 229	4 085
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii i programów motywacyjnych	1 298	3 330
Rezerwa na reklamacje	379	66
Rezerwy na przyszłe koszty	536	673
Rezerwa na niezafakturowane koszty	16	16
Wykorzystanie	3 187	2 701
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii i programów motywacyjnych	2 378	2 447
Rezerwa na reklamacje	318	99
Rezerwy na przyszłe koszty	465	123
Rezerwa na niezafakturowane koszty	26	32
Rozwiązanie	159	113
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii i programów motywacyjnych	159	0
Rezerwa na reklamacje	0	93
Rezerwy na przyszłe koszty	0	20
Rezerwa na niezafakturowane koszty	0	0
Stan na koniec roku	2 788	3 905
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii i programów motywacyjnych	1 139	2 378
Rezerwa na reklamacje	717	656
Rezerwy na przyszłe koszty	926	855
Rezerwa na niezafakturowane koszty	6	16

Rozliczenie międzyokresowe z tytułu premii, programów motywacyjnych i świąt branżowych - stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków Zarządu dotyczących zobowiązań Grupy z niniejszych tytułów.

Rezerwa na reklamacje – stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków Zarządu dotyczących przyszłych wpływów korzyści ekonomicznych wymaganych przy likwidacji wad wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym odlewów oraz pokrywaniu kontrahentom kosztów obróbki odlewów w których stwierdzono wady. Szacunków dokonano na podstawie trendów historycznych, wartości faktyczne mogą się różnić z uwagi na możliwość zastosowania innych surowców, zmiany cen materiałów i usług itp.

Rezerwa na przyszłe koszty - stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków Zarządu dotyczących między innymi kosztów obróbki odlewów wyprodukowanych w roku 2016, którymi może zostać obciążona Grupa przez ich nabywców.

31. INSTRUMENTY FINANSOWE

Stan na 31 grudnia 2016	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)					
	Wartość księgowa	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50 097	0	50 097	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	253	253	0	0	0	0
Środki pieniężne	12 557	0	0	12 557	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(24 915)	0	0	0	0	(24 915)
Zobowiązania finansowe	(43 200)	0	0	0	(456)	(42 744)
Kredyty i pożyczki	(4 998)	0	0	0	0	(4 998)
	(10 206)	253	50 097	12 557	(456)	(72 657)

Stan na 31 grudnia 2015	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)					
	Wartość księgowa	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54 632	0	54 632	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	446	446	0	0	0	0
Środki pieniężne	512	0	0	512	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(27 308)	0	0	0	(21)	(27 287)
Zobowiązania finansowe	(36)	0	0	0	0	(36)
Kredyty i pożyczki	(62 817)	0	0	0	0	(62 817)
	(34 571)	446	54 632	512	(21)	(90 140)

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	(1 593)	0
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych	(27)	890	95	(106)	0
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	0	(1 097)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych	0	168	0	0	0
Prowizje od kredytów i wyemitowanych obligacji ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	(63)	0
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych	0	(1 015)	0	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych	0	179	0	0	0
Ogólny zysk/strata	(27)	222	95	(1 762)	(1 097)

Stan na 31 grudnia 2015	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych	0	133	12	0	0
Odsetki ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	(1 505)	0
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych	0	147	111	(108)	0
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	0	(259)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych	150	0	0	0	0
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych	0	0	0	(37)	0
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych	0	(366)	0	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych	0	46	0	0	0
Ogólny zysk/strata	150	(40)	123	(1 650)	(259)

Wartość godziwa**Wartość godziwa instrumentów finansowych.**

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe depozyty bankowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
2. Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
3. Zaciągnięte pożyczki - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Do wyceny zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, o wartości (-) 183 tys. zł na 31.12.2016 oraz 429 tys. zł na 31.12.2015 zastosowano poziom 2 wyceny. Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap

32. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidendy do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto

Wskaźnik zadłużenia	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Zobowiązania ogółem	108 709	129 232
- Środki pieniężne	(12 557)	(512)
Zadłużenie netto	96 152	128 720
Kapitał własny ogółem	269 532	249 317
Kapitał ogółem	365 684	378 037
Wskaźnik zadłużenia	26%	34%

33. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele rodzajów ryzyka finansowego.

Głównymi ryzykami finansowymi na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe)
- ryzyko kredytowe
- ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest jego ograniczenie oraz zabezpieczenie się przed jego skutkami, poprzez identyfikację i eliminację potencjalnych zdarzeń w obszarze finansów mogących zagrozić realizacji celów organizacji.

Ryzyko rynkowe**Ryzyko walutowe**

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu sprzedaży eksportowej realizowanej w walucie obcej (głównie Euro), co powoduje powstanie ekspozycji walutowej oraz niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Podejmuje się więc działania mające na celu minimalizację ryzyka walutowego poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego oraz stosując m.in. finansowe instrumenty pochodne – kontrakty forward. W polityce Grupy są również stosowane takie narzędzia jak: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym. Wrażliwość aktywów na zmianę kursu walutowego jest kompensowana poprzez wycenę kredytowych zobowiązań walutowych.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Aktywa		
Należności		
EUR - kwota w walucie	5 147	6 586
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	22 770	28 067
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	2 625	3 769
Razem należności w walutach obcych	25 395	31 836
Środki pieniężne		
EUR - kwota w walucie	1 055	30
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	4 654	128
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	1 065	298
Razem należności w walutach obcych	5 719	426
Ogółem aktywa w walutach obcych	31 114	32 262
Pasywa		
Zobowiązania		
EUR - kwota w walucie	520	5 326
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	2 301	22 697
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	398	43
Razem zobowiązania w walutach obcych	2 699	22 740

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko związane z walutą EUR

Stopień wrażliwości na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrachunkowego o 10-proc. zmianę kursów. Wartość dodatnia w poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku, a wartość ujemna jego spadek towarzyszący zmianie kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2016	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		Inne waluty	
			wynik finansowy		wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne /PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50 097	25 395	2 277	(2 277)	263	(263)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 557	5 719	465	(465)	107	(107)
Pozostałe aktywa finansowe	253	252	25	(25)	0	0
Zobowiązania finansowe	(43 200)	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(25 371)	(2 699)	(230)	230	(40)	40
Kredyty i pożyczki	(4 998)	0	0	0	0	0
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(10 662)	28 667	2 537	(2 537)	330	(330)

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2015	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		Inne waluty	
			wynik finansowy		wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne /PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54 632	31 836	2 807	(2 807)	377	(377)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	512	426	13	(13)	30	(30)
Pozostałe aktywa finansowe	446	446	45	(45)	0	0
Zobowiązania finansowe	(36)	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(27 308)	(3 440)	(343)	343	(1)	1
Kredyty i pożyczki	(62 817)	(19 300)	(1 930)	1 930	0	0
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(34 571)	9 968	592	(592)	406	(406)

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe wzrosła w roku 2016 w stosunku do roku 2015 w związku ze zmniejszeniem zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w walutach obcych.

Instrumenty zabezpieczające

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym Grupy przewiduje stosowanie kontraktów forward, jako instrumentów zabezpieczających.

Na dzień 31.12.2016 Grupa miała zawarte transakcje zabezpieczające kursy walut typu „forward” na łączną kwotę 28.950 tys. euro oraz 10.900 tys. NOK (na dzień 31.12.2015 roku 21.300 tys. euro i 7.900 tys. NOK). Wycena instrumentów zabezpieczających na dzień 31.12.2016 wynosiła (-) 183 tys. zł, a na dzień 31.12.2015 wynosiła 429 tys. zł

Wycena instrumentów zabezpieczających objęta rachunkowością zabezpieczeń w kwocie (-) 437 tys. zł została odniesiona na kapitały własne, wycena pozostałych instrumentów w kwocie 254 tys. zł w wynik roku bieżącego (na dzień 31.12.2015 kwoty te wyniosły odpowiednio 344 tys. zł i 85 tys. zł).

Szczegółowe zestawienie kontraktów forward niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2016 oraz 31 grudnia 2015 przedstawia się następująco:

Stan na 31.12.2016

Waluta bazowa	Dzień zakończenia transakcji	Kwota w walucie		Zysk/strata
		bazowej	Kwota w PLN	
EUR	I kwartał 2017	7 100	31 740	286
NOK	I kwartał 2017	3 100	1 478	-34
EUR	II kwartał 2017	7 950	35 566	116
NOK	II kwartał 2017	4 000	1 904	-49
EUR	III kwartał 2017	8 800	39 011	-475
NOK	III kwartał 2017	3 800	1 829	-30
EUR	IV kwartał 2017	5 100	22 979	3
Razem	EUR	28 950	129 296	-70
	NOK	10 900	5 211	-113

Stan na 31.12.2015

Waluta bazowa	Data zakończenia transakcji	Kwota w walucie bazowej		Zysk/strata
		Kwota w walucie bazowej	Kwota w PLN	
EUR	I kwartał 2016	6 550	27 978	-6
NOK	I kwartał 2016	5 700	2 646	119
EUR	II kwartał 2016	5 550	23 911	107
NOK	II kwartał 2016	2 200	1 022	46
EUR	III kwartał 2016	5 550	24 012	108
EUR	IV kwartał 2016	3 650	15 843	55
Razem	EUR	21 300	91 744	264
	NOK	7 900	3 668	165

Wszystkie kontrakty to zabezpieczenia przepływów pieniężnych, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń. Zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych w EUR z tytułu sprzedaży, które nastąpią w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Przewiduje się więc, że kwoty odniesione na kapitały własne wywrą wpływ na wynik finansowy w przeciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na początek okresu	343	(21)
(+) Kwota ujęta w kapitale własnym z tytułu efektywnych transakcji zabezpieczających	(1 877)	105
(-) Kwoty przeniesione z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat (przychodów/kosztów finansowych)	(1 097)	(259)
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na koniec okresu	(437)	343

W roku 2016 oraz w 2015 nie wystąpiły sytuacje przeniesienia kwot z kapitału własnego i zaliczenia ich do kosztu początkowego lub innej wartości bilansowej składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z finansowaniem działalności poprzez kredyt bankowy. W związku z tym Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje warunki, na których udzielone są kredyty i pożyczki.

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2016	Wartość pozycji	Wartość narażona na ryzyko	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
			1 p.p.	-1 p.p.
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 557	12 557	126	(126)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50 097	50 097	501	(501)
Kredyty i pożyczki	(4 998)	(4 998)	(50)	50
Zobowiązania finansowe	(43 200)	(43 200)	(432)	432
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(25 371)	(25 371)	(254)	254
Razem	(10 915)	(10 915)	(109)	109

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2015	Wartość pozycji	Wartość narażona na ryzyko	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
			1 p.p.	-1 p.p.
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	512	512	5	(5)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54 632	54 632	546	(546)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(27 308)	(27 308)	(273)	273
Kredyty i pożyczki	(62 817)	(62 817)	(628)	628
Pozostałe zobowiązania finansowe	(36)	(36)	(0)	0
Razem	(35 017)	(35 017)	(350)	350

Ryzyko cenowe

Grupa jest narażona na ryzyko cenowe, które wynika z aktualnej koniunktury w branżach będących największymi odbiorcami jej wyrobów: samochodowej, górnictwej, maszynowej i stoczniowej. Procedury i polityka w zakresie ofertowania, negocjacji i ustalania cen produktów zapewnia optymalne wykorzystanie przewagi konkurencyjnej Grupy. Wysoka energo- i materiałochłonność Grupy sprawia, że jest ona narażona na wysokie ryzyko zmian cen energii i materiałów wsadowych (głównie złomu i surówek). Grupa posiada zdyswersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych oraz dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z dostawcami możliwości negocjacji cen.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza, że kontrahent może nie dopełnić zobowiązań umownych (w wyniku niewypłacalności, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności) w związku z czym Grupa poniesie straty finansowe. Dla ograniczenia tego

ryzyka ogranicza się koncentracją sprzedaży stosując dywersyfikację klientów pod względem geograficznym i branżowym. Grupa ubezpiecza należności w renomowanej firmie ubezpieczeniowej, współpracuje z wywiadowcami gospodarczymi. Prowadzi się bieżący monitoring płatności. Na bieżąco oceniana jest zdolność kredytową kontrahentów, nadawane są limity kredytowe. A na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości tworzy się odpisy aktualizujące.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku największą kwotę należności handlowych Grupy stanowiła należność od FAMUR SA i wynosiła 9.811 tys. zł co stanowiło 19,6% ogółu należności, na dzień 31.12.2015 była to kwota 5.226 tys. zł, co stanowiło 9,6% ogółu należności.

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2016	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50 097	47 840	2 257
Pozostałe należności finansowe	0	0	0
Razem	50 097	47 840	2 257

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2015	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54 632	36 140	18 492

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych jest ograniczone, ponieważ partnerami Grupy są renomowane banki, dysponujące odpowiednim kapitałem, posiadające silną i ustabilizowaną pozycję na rynku. Niemal 100% środków pieniężnych ulokowane jest w dwóch bankach.

Ryzyko utraty płynności

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując stale odpowiednią wielkość dostępnych środków finansowych będących gotówką zgromadzoną na rachunkach bankowych i/lub przyznanymi wolnym liniami kredytowymi jak również stale monitorując prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne. Dzięki zapewnieniu dywersyfikacji źródeł i metod finansowania (instrumentów kredytowych) oraz wykorzystania kredytów kupieckich udzielonych przez dostawców Grupa ma zagwarantowany wysoki poziom bezpieczeństwa płynnościowego.

Ryzyko związane z płynnością

Stan na 31 grudnia 2016

	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego		
	do 1 roku	od 1 do 3 lat	powyżej 3 lat
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24 915	349	107
Kredyty i pożyczki	4 998	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	909	91	42 200
Razem	30 882	440	42 307

Stan na 31 grudnia 2015

	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego		
	do 1 roku	od 1 do 2 lat	powyżej 3 lat
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26 670	359	279
Kredyty i pożyczki	61 242	1 575	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	0	0
Razem	87 948	1 934	279

34. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**Zmiana stanu należności**

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54 632	42 485
Należności z tytułu podatków	7 540	22 067
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(2 303)	(177)
Inne	0	(30)
Razem	59 869	64 345
Stan na koniec okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	50 097	54 632
Należności z tytułu podatków	7 242	7 540
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(443)	(2 303)
-Należności inwestycyjne	(200)	0
Razem	56 696	59 869
Zmiana stanu należności	3 173	4 476

Zmiana stanu zobowiązań

	Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Za okres 01.01.2015 - 31.12.2015
Stan na początek okresu		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	638	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26 670	38 205
Zobowiązania z tytułu podatków	4 356	12 915
Zobowiązania inwestycyjne	(1 576)	(11 120)
Zobowiązania finansowe	(16)	(86)
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	(48)	0
Inne	0	3
Razem	30 024	39 917
Stan na koniec okresu		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	456	638
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24 915	26 670
Zobowiązania z tytułu podatków	4 167	4 356
Zobowiązania inwestycyjne	(630)	(1 576)
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	(105)	(48)
Zobowiązania finansowe	0	(16)
Razem	28 803	30 024
Zmiana stanu zobowiązań	(1 221)	(9 893)

35. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje pomiędzy spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w poniższym zestawieniu.

	Sprzedaż dóbr i usług	Zakup dóbr i usług	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zobowiązania	Należności
	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016						stan na 31.12.2016	
TDJ S.A.	0	36	0	774	0	0	82	0
FAMUR SA	30 324	8 215	2	145	0	0	1 597	9 811
Zamet Budowa Maszyn SA	122	1	0	0	0	0	1	14
Zamet Industry SA	597	70	0	0	0	0	8	0
OOE Sp. z o.o. Gorlice	2	4 007	0	0	0	0	310	1
Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.	2 178	336	0	0	0	0	0	430
Famur-Famak SA	326	0	0	0	0	0	0	26
Fugo Zamet Spółka z o.o.	4 560	301	0	7	0	0	25	2 596
INVEST 11 TDJ Finanse Sp. z o.o.	0	0	0	0	0	167	0	0
Galantine Sp. z o.o.	0	95	0	0	0	317	0	0
FPM S.A - Mikołów	18	0	0	0	0	0	0	6
Kopex SA	70	0	0	0	0	0	0	309
Inne	0	8	0	14	0	0	0	0
	38 197	13 069	2	940	0	484	2 023	13 193

	Sprzedaż dóbr i usług	Zakup dóbr i usług	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zobowiązania	Należności
	za okres 01.01.2015 do 31.12.2015						stan na 31.12.2015	
Jednostki dominujące	2	40	0	876	0	0	83	0
TDJ SA	2	40	0	876	0	0	83	0
Pozostałe jednostki powiązane	48 487	17 916	11	245	0	495	18 362	7 100
FAMUR SA	38 848	11 182	2	185	0	0	1 891	5 226
Zamet Budowa Maszyn SA	498	-1	0	0	0	0	0	275
Zamet Industry SA	322	84	3	0	0	0	9	37
OOE Sp. z o.o. Gorlice	0	609	0	0	0	0	376	0
Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.	2 396	358	0	0	0	0	0	281
Fugo Odlew Sp. z o.o.	512	1 101	6	0	0	0	26	0
Famur Famak SA	1 012	512	0	0	0	0	0	0
Fugo Spółka z o.o.	4 691	325	0	60	0	0	50	1 260
Invest 15 TDJ Sp. z o.o. SKA	0	0	0	0	0	212	0	0
INVEST 11 TDJ Finanse Sp. z o.o.	0	0	0	0	0	248	13 508	0
TDJ Estate Sp. z o.o.	0	7	0	0	0	0	1	0
Galantine Sp. z o.o.	3	3 739	0	0	0	35	2 501	1
FPM S.A - Mikołów	205	0	0	0	0	0	0	20
Razem	48 489	17 956	11	1 121	0	495	18 445	7 100

a) transakcje handlowe

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki należące do Grupy Kapitałowej - w opinii zarządu jednostki dominującej - były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi.

b) pożyczki

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym nie udzielały pożyczek dla podmiotów powiązanych innych niż Spółki wchodzące w skład Grupy.

Odlewnia Żeliwa Śrem SA zaciągnęła i dokonała spłaty pożyczek na łączną kwotę 32.000 tys. zł od spółki Galantine Sp. z o.o.. Pioma-Odlewnia Spółka z o.o. zaciągnęła od spółki Galantine Sp. z o.o. pożyczkę w kwocie 16.000 tys. zł oraz dokonała spłaty zobowiązań z tytułu pożyczek w kwocie 18.500 tys. zł do Galantine Sp. z o.o. oraz 13.500 tys. zł do Invest 11 TDJ Finance sp. z o.o. Oprocentowanie pożyczek na poziomie WIBOR 1M + marża nie odbiegało od warunków rynkowych. Zabezpieczenie stanowiły weksle in blanco.

c) inne

Spółki wchodzące w skład Grupy nie udzielały i nie otrzymywały żadnych gwarancji oraz poręczeń od jednostek powiązanych. Nie tworzyły w ciężar kosztów odpisów na należności wątpliwe lub nieściągalne od podmiotów powiązanych. Spółki nie uczestniczyły we wspólnych przedsięwzięciach nie podlegających konsolidacji.

36. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanym przez władze. Jednostka ma obowiązek przekazywania określonego procentu kosztów plac na fundusz emerytalny celem pokrycia kosztów tych świadczeń. Jedynym zobowiązaniem Grupy w odniesieniu do programu świadczeń emerytalnych jest obowiązek odprowadzania określonych składek.

Oprócz powyższych, Odlewnia Żeliwa Śrem realizuje Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych. Program finansowany jest przez Odlewnię, opłacającą za swoich pracowników tzw. składkę podstawową. Wysokość stawki podstawowej wynosi 25 zł miesięcznie. Niezależnie od wpłat wnoszonych przez Odlewnię, każdy pracownik ma możliwość zdeklarowania wpłat własnych tzw. – składki dodatkowej.

37. WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU ZA ROK 2016

Świadczenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej Polskiej Grupy Odlewniczej SA wypłacone za rok 2016 stanowiły:

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:

	Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto wypłacone przez Spółkę	Wynagrodzenie netto wypłacone przez podmioty zależne
Zarząd	Dariusz Ginalski	2	137
	Lucjan Augustyn*	109	0
Rada Nadzorcza	Tomasz Domogała	2	2
	Czesław Kisiel	2	0
	Beata Zawiszowska	2	1
	Jacek Osowski**	2	0
	Wojciech Gelner**	2	0
	Jacek Leonkiewicz***	1	1
	Magdalena Zajączkowska-Ejsymont ***	1	1

* od 20.01.2016

** do 24.06.2016

*** od 24.06.2016

Inne świadczenia poza krótkoterminowymi świadczeniami pracowniczymi dla Prezesa Zarządu: program kafeteryjny w spółce zależnej w kwocie 12 tys. zł.

Wynagrodzenie z realizacji praw wynikających z otrzymanych akcji fantomowych:

	Imię i Nazwisko	wypłacone przez Spółkę	wypłacone przez podmioty zależne
Zarząd	Dariusz Ginalski	374	0
	Lucjan Augustyn*	104	0

* od 20.01.2016. Ponadto spółka wypłaciła wynagrodzenie w kwocie 99 tys. zł z realizacji praw wynikających z otrzymanych akcji fantomowych za okres niezasiadania w Zarządzie Spółki

38. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE**Należności warunkowe**

Brak

Zobowiązania warunkowe

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.

- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 1.735 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty przez spółkę preferencyjnego kredytu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- gwarancja ubezpieczeniowa na kwotę 8,7 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie należytego wykonania i właściwego usunięcia wad, z ostatecznym terminem ważności do 02.05.2021 r.

Kuźnia „GLINIK” Sp. z o.o.

- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 1.000 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty kredytu na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, z terminem ważności do 02.01.2017 r.
- trzy gwarancje bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 201 tys. zł, które stanowią wadium przetargowe oraz gwarancję dobrego wykonania kontraktu z terminem ważności do styczeń oraz marzec 2017 roku.

Na dzień 31.12.2015 roku

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.

- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 2.490 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty przez spółkę preferencyjnego kredytu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 1.735 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty kredytu na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, z terminem ważności do 31.10.2017 r.
- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 10 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie dobrego wykonania przez spółkę kontraktu na rzecz Fabryki Wentylatorów Fawent S.A. w Chełmie Śląskim, z terminem ważności do 20.10.2016 r.
- gwarancja ubezpieczeniowa na kwotę 26 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie należytego wykonania i właściwego usunięcia wad, z ostatecznym terminem ważności do 02.05.2021 r.

Kuźnia „GLINIK” Sp. z o.o.

- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 1.000 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty kredytu na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, z terminem ważności do 02.01.2017 r.
- gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 163 tys. zł, która stanowi wadium przetargowe na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie, z terminem ważności do 31.03.2016 r.

Na dzień 31.12.2016 roku oraz 31.12.2015 nie występowało ryzyko realizacji gwarancji.

39. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 26.01.2017 r. Polska Grupa Odlewnicza SA podpisała z Kopex S.A. "Umowę sprzedaży udziałów" na podstawie której nabyła od Kopex S.A. 22.050 udziałów w spółce Kopex Foundry Sp. z o.o. za łączną cenę 7.000.000 zł. Nabyte udziały stanowią 100% kapitału zakładowego spółki Kopex Foundry Sp. z o.o. i dają prawo do 22.050 głosów na zgromadzeniu wspólników co stanowi 100% wszystkich głosów.

Źródłem finansowania nabycia udziałów są środki pochodzące z emisji obligacji. Cena za udziały płatna w dwóch częściach: 1.400.000 zł w dniu podpisania umowy oraz 5.600.000 zł w terminie do 30.04.2017 r.

Dodatkowo w "Umowie sprzedaży udziałów" Spółka zobowiązała się, że spółka Kopex Foundry Sp. z o.o. dokona spłaty zobowiązań z umów pożyczek z Grupą Kopex na łączną kwotę należności głównej 10.300.000 zł wraz z należnymi odsetkami w terminie do 30.04.2017 r., a

sprzedający (Kopex S.A.) zobowiązał się do zwolnienia zabezpieczeń w postaci zastawu rejestrowego, ustanowionych na rzecz TDJ Equity IV S.A., na udziałach i majątku Kopex Foundry Sp. z o.o. w terminie 7 dni od dnia spłaty pożyczek.

Spółka Kopex Foundry z siedzibą w Stalowej Woli specjalizuje się w produkcji odlewów stalowych i żeliwnych do maszyn budowlanych, urządzeń dźwigowych i transportowych, dla górnictwa, hutnictwa, cementowni, energetyki oraz przemysłu morskiego i maszyn rolniczych. W wyniku transakcji Grupa PGO uzyska możliwość poszerzenia rynków zbytu oraz powiększenia zdolności produkcyjnych i poprawy efektywności poprzez wykorzystanie synergii w wielu obszarach działalności.

W dniu 15.03.2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników spółek Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. oraz Kopex Foundry Sp. z o.o. podjęły uchwały w sprawie inicjacji procesu połączenia obu spółek. Zgodnie z treścią podjętych uchwał Zarządy obu spółek zostały upoważnione do podjęcia działań w celu ich połączenia. Połączenie spółek jest zgodne ze strategią Grupy PGO, której celem jest reorganizacja struktury grupy polegająca na wprowadzeniu segmentów produktowych uwzględniających specjalizację poszczególnych zakładów przy jednoczesnym wykorzystaniu efektu synergii, uproszczeniu struktury grupy oraz ograniczeniu kosztów operacyjnych i administracyjnych prowadzonej działalności.

40. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Spółka w dniu 18 lipca 2016 r. zawarła z Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. z siedzibą w Warszawie umowę o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego jednostkowego wg stanu na dzień 30.06.2016 oraz 31.12.2016, badania skonsolidowanego sporządzonego wg stanu na dzień 31.12.2016 oraz o dokonanie przeglądu śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego wg stanu na dzień 30.06.2016

Wysokość netto wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za wykonanie umowy wynosi 50 tys. zł.

Prezes Zarządu - Dariusz Ginalski

Wiceprezes Zarządu – Lucjan Augustyn

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg:
Główny Księgowy - Renata Mokryńska

Katowice, dnia 28 kwietnia 2017 roku